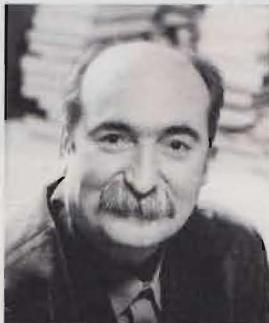

Reformatori

Izeš zemlju u kojoj se i hapšenje jednog generala, pa makar bio i najtraženiji begunac na svetu, smatra „reformskim procesom“. A upravo je, pored ostalih, te reči upotrebo predsednik Srbije Boris Tadić, obelodanjujući vest da je konačno, posle 15 godina traganja, uhvaćen Ratko Mladić, kome će se u Hagu suditi za ratne zločine.

Ako je i to hapšenje deo „reformskog procesa“, teško reformama u Srbiji! I može li u takvom miljeu iko da se čudi što ključne promene u Srbiji kasne 10, pa i 20 godina. Ili zašto se javnim preduzećima upravlja na isti način kao pre 30 godina. Osim što ključne ljudi u najvećim državnim firmama više ne postavljaju Centralni komitet Saveza komunista, već centralni komiteti, pardon glavni odbori vladajućih stranaka. Pri tome su sve stranke negde na vlasti. Ako ne na republičkom i pokrajinskom, onda bar na lokalnom nivou. Ispada da je „sve isto, samo njega nema“.

Ni dolazak Benetona u Niš izgleda neće mnogo toga promeniti. Svest u Srbiji najmanje. Samo jedan od pet do sada zaposlenih u Niteksu prihvatio je da radi za italijansku kompaniju. Svi ostali uzeli su otpremnine. To je, kažu, sigurno. Za razliku od radnog mesta, koje je, plaše se, nesigurno. Ko zna, možda stvarno imaju i razloga za strah. Za pretpostaviti je da se u propalom Niteksu, kao uostalom i u mnogim drugim sličnim firmama, godinama nije radilo, a sada bi morali da zavrnu rukave, bez čestih pauza za kafu i cigaretu, na koje su verovatno navikli. Malo njih se, međutim, pita šta će biti kada potroše pare od otpremnine? Gde će naći drugi posao i da li će ga uopšte biti u zemlji u kojoj svaki peti radno sposobni stanovnik bezuspešno obija pragove

Milan Ćulibrk

Ako je hapšenje Ratka Mladića deo „reformskog procesa“, teško reformama u Srbiji! I može li u takvom miljeu iko da se čudi što ključne promene u Srbiji kasne 10, pa i 20 godina. Ili zašto se javnim preduzećima upravlja na isti način kao pre 30 godina. Osim što ključne ljudi u najvećim državnim firmama više ne postavljaju Centralni komitet Saveza komunista, već centralni komiteti, pardon glavni odbori vladajućih stranaka

Nacionalne službe za zapošljavanje? Ma koga briga za to!

Takvo ponašanje pojedinaca, međutim, potpuno je razumljivo u Srbiji. Ovde se i vlast tako ponaša. S tim što ministri ne troše pare od otpremnine, već se u ime države zadužuju, ne bi li tako zakrpili sve dublju rupu u budžetu. I ne haju mnogo za posledice. Ne samo zato što te dugove ionako neće oni vraćati, već i zbog toga što su duboko svesni da se sada malo ko seća imena ljudi koji su pre 30 godina sedeli u foteljama predsednika Saveznog izvršnog veća ili ministra finansija bivše SFRJ. A upravo ove godine počinje otplata glavnice duga, koji je nastao u to vreme, a kasnije je u nekoliko navrata reprogramiran. Ko zna, možda je to dalo ideju zvaničnicima iz Nemanjine II da predlože odlaganje i produžavanje rokova otplate kredita građanima i privredi. Kad oni budu vraćali davno potrošene pozajmice, odgovornost za ekonomsku stabilnost snosiće neko drugi.

Kada se već pominje odgovornost elite, stiče se utisak da je potpuno u zaborav pala činjenica da su ovdašnji zvaničnici prodali večinski paket NIS-a za 400 miliona evra. Dugo je trajalo preganjanje protivnika i zagonovnika prodaje o tome da li je ruski Gasprom neft kupio NIS ispod cene. Ako je i bilo dilema, sada ih više nema. Početkom ove sedmice država je za 51 odsto akcija NIS-a na Beogradskoj berzi mogla da dobije 300 miliona evra više, jer je cela kompanija vredela 1,4 milijarde evra (163 miliona akcija po tržišnoj ceni od 829 dinara). I tu nije kraj, jer ako se obistine procene generalnog direktora NIS-a Kirila Kravčenka, jedna akcija NIS-a vredeće za dve godine 2.000 dinara. Ceo NIS više od tri milijarde evra, pod uslovom da do tada dinar

ne potone skroz na dno. I nikom ništa.

Da nevolja bude kompletna, od vlasti ponekad nisu ništa bolja ni neka nezavisna regulatorna tela. Pojedini ekonomisti već predlažu da se promeni ime Komisije za zaštitu konkurenčije. Kako se poslednjih nedelja ponaša, utisak je da bi joj više odgovaralo da se nazove Komisija za zaštitu od konkurenčije. Pa zar je belgijska kompanija Delez morala da kupi trgovinski lanac Delta maksi da bi se neko u Komisiji ozbiljno pozabavio pitanjem da li je kompanija Miroslava Miškovića imala monopol u Srbiji? I šta bi bilo da Mišković nije prodao Maksi? Očito, Komisija se ne bi ni mešala i Delta bi mogla nesmetano da posluje na srpskom tržištu. Bez ikakvih problema, ako se u probleme ne ubraja to što dobavljače plaća sa nekoliko meseci zakašnjenja.

Već ima predloga da Komisija za zaštitu konkurenčije promeni ime u Komisija za zaštitu od konkurenčije. Zar je belgijska kompanija Delez moral da kupi trgovinski lanac Delta maksi da bi se neko u Komisiji ozbiljno pozabavio pitanjem da li je kompanija Miroslava Miškovića imala monopol u Srbiji? I šta bi bilo da Mišković nije prodao Maksi? Očito, Komisija se ne bi ni mešala i Delta bi mogla nesmetano da posluje na srpskom tržištu. Bez ikakvih problema, ako se u probleme ne ubraja to što dobavljače plaća sa nekoliko meseci zakašnjenja

Ovako, tek kada je dogovorena prodaja Delezu, neko se u Komisiji setio da je Delta možda imala monopol i sada se to pomno ispituje. Kasno, drugovi. Pravo vreme za akciju bilo je pre pet-šest godina, kada su u poslovnu imperiju Miroslava Miškovića uključeni i trgovinski lanci C market i Pekabeta. Tada je trebalo „stisnuti petlju“ i ispitati da li je njihovo pripajanje Delta maksiju bilo nedozvoljena koncentracija ili ne. Ovako Komisija sada „oštiri zube“ na Belgijancima, koji nisu ni krivi ni dužni iako je do sada Delta imala i zloupotrebljavala monopolski položaj. Mnogi se pitaju i kako bi Komisija reagovala da je, kojim slučajem, Mišković kupio Maksi od Deleza? Da li bi i u tom slučaju sa istim žarom istraživali da li se radi o nedozvoljenoj koncentraciji? e

EKRAN

KAKO JE HAPŠEN MLADIĆ

REPORTER: GORAN RAJŠIĆ
SNIMATELJ: ZORAN TOVIRAC

MLADIĆ TRAŽIO DA MU DONESU JAGODE, KNJIGE I KLJUČEVE OD ĆELIJE AKO ŽELI DA SE ŠETA